

Raadsvoorstel

Onderwerp **Actualisatie krediet Groningen Spoorzone**
Steller/telnr. Gerd Boerema/ 14050 Bijlagen -0

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	Broeksma Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand Jaar LTA nee: ☒ Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. de totale kosten voor de bouw van de busonderdoorgang en overige (bus) voorzieningen te bepalen op € 35.023.347,-;
- II. hiervoor een krediet van € 35.023.347,- vast te stellen;
- III. deze kosten te dekken uit een REP-subsidie van de provincie Groningen;
- IV. de gewijzigde totale kosten voor de bouw van de fietstunnel, de ondergrondse fietsenstalling, fietsstalling Oostflank en het aansluiten van de overige stallingen op het Fiets Route Informatiesysteem, inclusief indexering, vast te stellen op € 21.180.000,-;
- V. het krediet, met € 9.030.000,- te verlagen;
- VI. aanvullend krediet voor indexering á € 850.000,- ter beschikking te stellen en deze kosten te dekken uit de vrijval structurele investeringsmiddelen HOV waardoor op het totaal krediet op € 21.180.000,- uit komt;
- VII. de begroting 2020 op programmaniveau te wijzigen.

Samenvatting

Op 13 april 2018 is ons college een Realisatieovereenkomst aangegaan met de provincie Groningen, ProRail, NS en het ministerie van I&W voor het project Groningen Spoorzone. Eén van de afspraken die in Realisatieovereenkomst is opgenomen, is om optimaal gebruik te maken van het BTW compensatiefonds (BCF). Dit raadsvoorstel voorziet in deze fiscale afspraak. Daarnaast voorziet het in de indexeringsafspraken.

Verder heeft uw raad op 30 maart 2016 besloten tot de realisatie van de fietstunnel, de ondergrondse fietsenstalling, fietsstalling Oostflank en het aansluiten van de overige stallingen op het Fiets Route Informatiesysteem en heeft hiervoor een krediet van € 29.360.000,- ter beschikking gesteld. Uw raad heeft echter te veel krediet ter beschikking gesteld. Dit raadsvoorstel voorziet in een correctie van het krediet.

B&W-besluit d.d.:

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Afgehandeld en naar archief Paraaf Datum

Aanleiding en doel

Groningen Spoorzone is volop in uitvoering. De uitbreiding van station Europapark, het vierde spoor tussen het Hoofdstation en het nieuwe opstel terrein De Vork is op 6 juni 2020 in gebruik genomen. De werkzaamheden verschuiven nu naar het Hoofdstation waar inmiddels de monumentale perronkappen zijn verwijderd om gerestauteerd te worden en is gestart met het opruimen van het oude opstel terrein.

Omdat de nieuwe perrons vanwege de doorgaande treinen niet langer gelijkvloers te bereiken zijn, wordt een reizigerstunnel aangelegd. Onder deze reizigerstunnel komt een ondergrondse fietsenstalling. De reizigerstunnel komt recht achter het monumentale stationsgebouw waardoor de stationshal haar belangrijke functie in het ontvangstdomein terug krijgt. De vernieuwing van het Hoofdstation wordt aangegrepen om winkels en reizigersvoorzieningen te optimaliseren. Omdat er meer treinen gaan rijden en spoorlijnen worden doorgetrokken, blijft op het Hoofdstation te weinig ruimte over voor het opstel terrein. Daarom is het opstel terrein verplaatst naar De Vork.

BTW compensatiefonds

In 2003 is het BTW Compensatiefonds (BCF) geïntroduceerd waarbij gemeenten en provincies in rekening gebrachte btw in de fiscale 'niet-ondernemerstaken' van gemeente en provincies kunnen declareren bij het Rijk. Het BCF is een rijksbegrotingsfonds dat naast het gemeente- en provinciefonds bestaat. Het begrotingsrisico van het rijksbegrotingsfonds ligt op dit moment ook bij gemeenten en provincies en derhalve niet bij het Rijk.

Aanleg van infrastructuur is een dergelijke 'niet-ondernemerstaak' van gemeente en/of provincie. Dus als gemeente een fietspad aanlegt voor het gemeentelijk areaal, dan kan gemeente de in rekening gebrachte BTW declareren bij het BCF. In dit geval gaat om de realisatie van onder meer de busonderdoorgang en andere busvoorzieningen die de gemeente na voltooiing van de werkzaamheden in eigendom en beheer krijgt.

De (fiscale) situatie verandert als bijvoorbeeld de provincie het fietspad aanlegt of een andere gemeente, waarmee ons areaal wordt uitgebreid. In beginsel is er dan geen recht op verrekening van btw bij het BCF door de die 'derde' opdrachtgever. Dat is door toedoen van wettelijke bepalingen uit het BCF, welke stelt dat de 'levering van een goed of dienst moet worden genoten door de afnemer'. De achtergrond van deze bepaling is om misbruik van het fonds te voorkomen door als BCF-gerechtigde goederen in te kopen en die vervolgens weg te geven aan niet BCF-gerechtigden (bijvoorbeeld allerlei ICT-voorzieningen voor een buurtvereniging).

Met het aangaan van de realisatieovereenkomst (ROK) is ons college onder meer een, fiscale, samenwerking aangegaan met de provincie Groningen, ProRail, NS en het ministerie van I&W voor realisatie van Groningen Spoorzone. De financiële effecten daarvan moeten nog worden opgenomen in de begroting van 2020. Om deze reden gaat de provincie ons een bijdrage verstrekken die uit gaat van een totale investering van € 35.023.347,- (prijsspeil 2020) voor de realisatie van de busonderdoorgang en andere busvoorzieningen.

Ondanks dat de provincie risicohouder van het totaal project is, is het wel noodzakelijk dat uw raad een krediet van € 35.023.347,- beschikbaar stelt conform het bedrag zoals dat in de subsidiebeschikking wordt genoemd. Hierdoor kan er optimaal gebruik worden gemaakt van het BCF.

Correctie krediet fietsvoorzieningen Groningen Spoorzone

Op 30 maart 2016 heeft uw raad onder meer besloten tot realisatie van een fietstunnel en een ondergrondse fietsenstalling en maaiveld fietsparkeren op de Oostflank. Uw raad heeft hiervoor een krediet van € 29.360.000,- beschikbaar gesteld. In dit krediet was een subsidie opgenomen van € 9.030.000,- van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het blijkt dat deze subsidie niet via

de gemeente naar ProRail als uitvoerende partij wordt overgemaakt, maar dat het ministerie dit rechtstreeks doet. Hierdoor heeft uw raad teveel krediet ter beschikking gesteld voor de realisatie van de eerder genoemde fietsvoorzieningen. Dit raadsvoorstel voorziet in een correctie van het krediet.

Indexering budgetten na gunning stationscontract

30 mei 2018 heeft u onder meer een aanvullend krediet ter beschikking gesteld voor het indexeren van de uitvoeringsbudgetten voor de gemeentelijke onderdelen van Groningen Spoorzone tot aan het moment van gunning van het stationscontract. Over de indexering van de gemeentelijk bijdrage vanaf het moment van gunning (31 oktober jl.) is overeenstemming bereikt tussen gemeente en provincie. Overeengekomen is dat het deel van de netto gemeentelijke bijdrage, wat nog niet is besteed, jaarlijks wordt geïndexeerd met de IBOI-indexatie. Het IBOI-indexpercentage wordt jaarlijks vastgesteld door het Rijk en is door ons niet beïnvloedbaar.

Kader

De samenwerking tussen de gemeente en projectpartners NS Stations, provincie Groningen, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is vastgelegd in de 'Samenwerkingsovereenkomst Spoorzone, maart 2014' en in de 'Realisatieovereenkomst Groningen Spoorzone' van april 2018. Beide overeenkomsten vormen het kader van het project Groningen Spoorzone.

Argumenten en afwegingen

Dit voorstel sluit aan bij de Realisatieovereenkomst die ons college met de provincie Groningen, ProRail, NS Stations en het ministerie van I&W in 2018 is aangegaan.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De samenwerkingsorganisatie Groningen Spoorzone is doorlopend actief in gesprek met haar omgeving. Alle plannen van Groningen Spoorzone zijn in actieve dialogen met stakeholders besproken.

Over het algemeen waren de reacties uit de actieve dialoog zeer positief, waardoor wij er vanuit gaan dat er veel draagvlak voor de plannen is. Het nu voorliggende voorstel is, behoudens met onze projectpartners, niet besproken met andere stakeholders omdat het geen wijziging is ten opzichte van de huidige plannen en met name een administratieve wijziging betreft.

Financiële consequenties

BTW compensatiefonds

Ondanks dat de bedragen bij elkaar genomen groot zijn, leveren deze bedragen geen begrotingsdruk op de gemeentebegroting, doordat de provincie Groningen een subsidiebeschikking gaat afgeven voor het totale bedrag.

Evenwel is het noodzakelijk dat uw raad een krediet beschikbaar stelt om de uiteindelijke uitgaaf rechtmatig te verrichten. Om deze reden stellen we u voor om een krediet voor de busonderdoorgang en overige busvoorzieningen van € 35.023.347,- ter beschikking te stellen, zodat er optimaal gebruik kan worden gemaakt van het BCF. De kosten worden gedekt uit het REP (Ruimtelijk Economisch Programma). Het beschikbaar stellen van het krediet heeft voor de gemeente geen financiële gevolgen. De provincie is en blijft risicohouder van dit project.

Begrotingswijziging Investerings 2020						
Actualisatie krediet Groningen Spoorzone busonderdoorgang en overige voorzieningen BCF						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Titel Raads- / Collegevoorstel	Actualisatie krediet Groningen Spoorzone busonderdoorgang en overige voorzieningen BCF					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Looptijd	2020-2021					
Soort wijziging	Investing					
Financiële begrotingswijziging						Bedragen x 1.000 euro
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.2 Openbaar vervoer	SO Ontwikkeling en Uitv	I	35.023	35.023	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				35.023	35.023	0

Correctie krediet fietsvoorzieningen Groningen Spoorzone

Ook hier gaat het om een groot bedrag die echter geen wijziging van de begrotingsdruk voor de gemeentebegroting oplevert. Uw raad heeft € 29.360.000,- voor de fietstunnel, de ondergrondse fietsstalling, fietsstalling Oostflank en het aansluiten van de overige stallingen op het Fiets Route Informatiesysteem ter beschikking gesteld. Voor het onderdeel fietsparkeren verstrekt het ministerie van I&W een subsidie van € 9.030.000,-. Ten tijde van uw besluitvorming over het fietsparkeren in het stationsgebied gingen we er vanuit dat deze subsidie via de gemeente aan ProRail als uitvoerende partij zou worden verstrekt. Inmiddels is duidelijk dat het ministerie deze subsidie rechtstreeks aan ProRail verstrekt. Op zich is dit ook logisch omdat ProRail ook daadwerkelijk de kosten maakt en de facturen aan de aannemer betaalt. Het is echter wel nodig dat uw raad het krediet met € 9.030.000,- naar beneden bij stelt.

Indexering budget na gunning stationscontract

In uw raadsvergadering van 30 maart 2018 hebben wij uw reeds geïnformeerd over het feit dat het uitvoeringsbudget nog geïndexeerd moeten worden vanaf het moment na gunning van het stationscontract. Dit contract is eind 2019 definitief gegund aan de bouwcombinatie Strukton/Koen van Velsen. Op basis van de afspraken met de provincie worden de indexeringskosten tot de oplevering van het project geschat op € 850.000,-. De exacte omvang van de kosten is uiteindelijk afhankelijk van het jaarlijks IBOI-indexeringspercentage. Dekking voor deze indexering is de vrijval structurele investeringsmiddelen HOV.

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het krediet naar beneden bij te stellen tot:	
Beschikbaar krediet 30 maart 2019	€ 29.360.000,-
Verlaging krediet I&W subsidie	- € 9.030.000,-
Indexering	+ € 850.000,-

Totaal krediet	€ 21.180.000,-

Begrotingswijziging Investerings 2020						
Actualisatie krediet Groningen Spoorzone krediet fietsvoorzieningen						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Titel Raads- / Collegevoorstel	Actualisatie krediet Groningen Spoorzone krediet fietsvoorzieningen					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Looptijd	2020-2021					
Soort wijziging	Investing					
Financiële begrotingswijziging						<i>Bedragen x 1.000 euro</i>
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.1 Fiets	SO Ontwikkeling en Uitv	I	-8.180		-8.180
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				-8.180	0	-8.180

Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties voorzien.

Vervolg

Indien uw raad instemt met het voorliggende raadsvoorstel dan zal dit verwerkt worden in de begroting van 2020.

Lange Termijn Agenda

Dit onderwerp is niet opgenomen op de LTA van uw raad.